

SAATEKS

Sageli kuuleme oma vanemaid või sõpru-sugulasi ütlemas, et raha ei tee kedagi õnnelikumaks, ning ka muidu suhtutakse jõukatesse inimestesse pigem umbusuga. Sest nagu öeldakse – rahast ei sobi rääkida ja ega rikkaks ausal teel ikka ei saa. Ent sellest hoolimata tahavad kõik mõnusalt ja muretult elada, sest miks muidu soovitatakse sul hästi õppida, et hiljem tulus töökoht leida. Pealegi – vaevalt tead sinagi kedagi, kellele meeldiks elada pidevas mures selle pärast, kas raha ikka jagub järgmise palgapäevani või mitte.

Lõppude lõpuks ei ole jõukas ja rahulik elus ju mitte midagi halba, alati on parem elada meeldivalt ja rõõmsalt kui muredes ja raskustes. Ja kuigi raha ei tee iseenesest tõesti kedagi õnnelikumaks, paremaks või targemaks, annab ta sulle siiski võimaluse pühendada rohkem aega sind paeluvatele tegevustele. Kui sa ei pea muretsema, kuidas toit lauale või arved makstud saavad, võid palju rahulikult ja huvitavatele töödele-tegemistele keskenduda, lähedastega meeldivalt aega veeta ja kas või reisida.

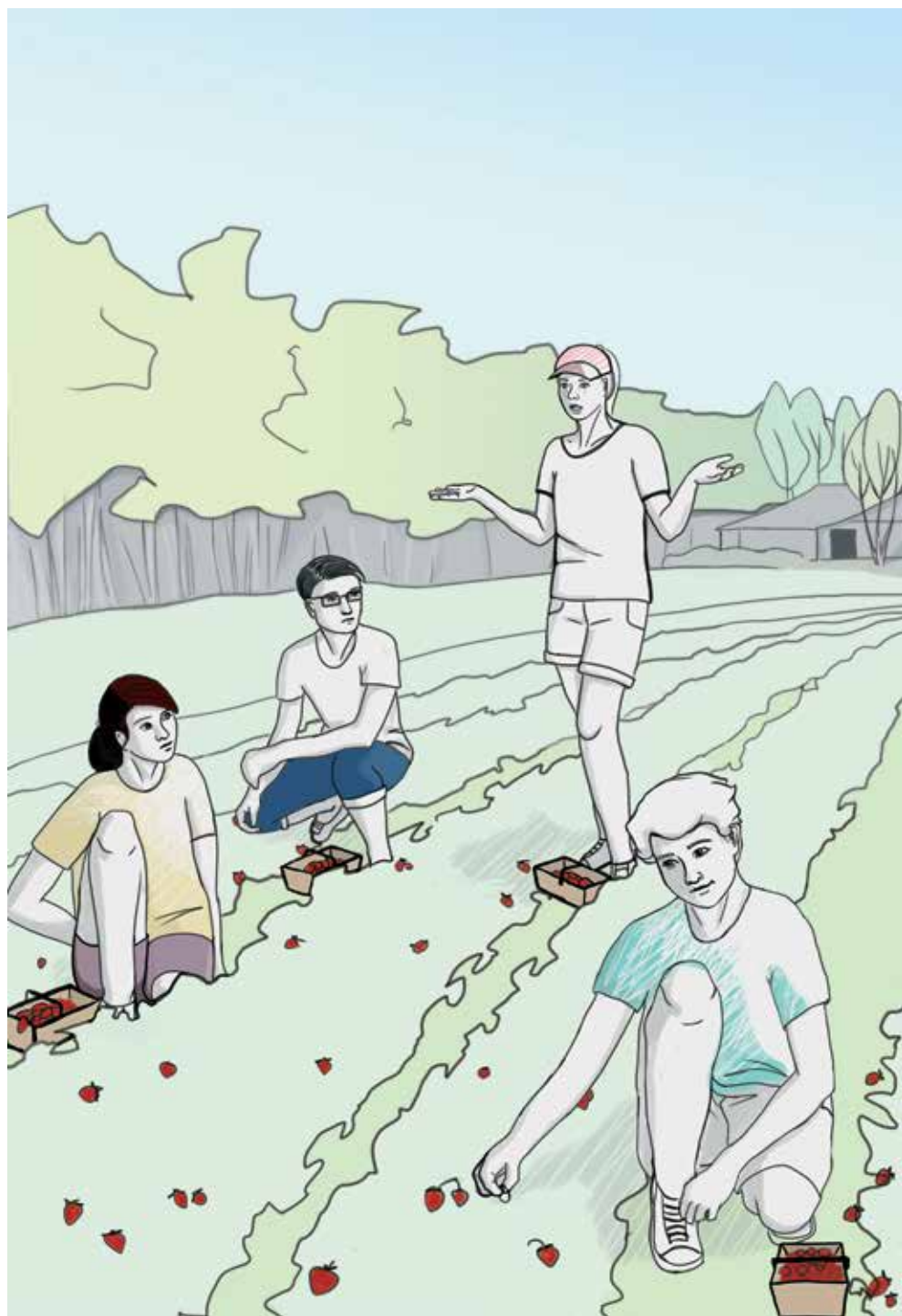
Aga kuidas siis ikkagi rikkaks saadakse, tahad sa teada. Jah, sellest hoolimata, et tihtipeale kiputakse arvama, et suur varandus saadakse kas loteriivõidu või pärandusega, siis enamasti on rikkaks saamine hoopiski pikk ja põnev teekond, mida läbides keegi kahju küll kanda ei tohiks. Ja kuigi see teekond on täiesti loomulik, nõuab ta ometi head plaani ja tahtekindlust, et ületada teele sattuvaid takistusi. Sest nagu sa ilmselt juba tead, ei tule ükski suur saavutus niisama – ka meeldiva ja rahuliku eluni jõudmine nõuab järjekindlust ja pingutust.

Selle raamatu abil on sul võimalus endale selgeks teha, mis on rikkus ja mida selle saavutamiseks teha tuleks. Samuti saad teada, miks on oluline eesmäärke seada, miks raha kulutamist kontrollida, kuidas eelarvet koostada ja lõpuks sedagi, kuidas see kõik aitab sul raha koguda. Edasi võid juba hakata mõtlema, mida säästetud rahaga peale hakata, et su varandus kasvama hakkaks. Nüüd on sul teekonna jätkamiseks valida päris mitme teeotsa vahel. Meie aga kutsume sind edasi rännakule, mille käigus õpid tundma kõige tähtsamaid ettevõtlustarkusi – saad teada, kuidas ettevõtet rajada ja kuidas selle abil oma sissetulekut kasvatada.

Põnevat lugemist!

Mihkel Truman ja Jaak Roosaare
novembris 2017

ESIMENE OSA



I. PEATÜKK

Piia tõusis peenra kohalt, võttis nokkmütsi peast ja pühkis käeseljaga laubalt higi – ehkki suvepuhkus oli alles möödunud nädalal alanud, olid palavad suvepäevad juba päralt jõudnud. Täna oli suvepäike varakult maasikapõllu kohale kerkinud ja kõrvetas nüüd lausa halastamatult.

“Mõtleks, kui ei peakski praegu siin maasikaid noppima, vaid võiks terve päeva rannas pikutada...” ütles Piia unistavalt. “Ujuda ja jäätist süüa...”

“Ega sa ei peagi, võid ju alati randa minna!” hüüdis Mart ja muigas.

“Just, peesitad päev otsa rannas, aga jäätist osta ei saa, sest pole raha!” lisas ka Hindrek naerdes.

“Aga päriselt, mõelge ise, kui hea oleks rikas olla: sõidad päev otsa ja higa mööda lahte, sööd jäätist ega pea üldse kuskil maasikapõllul küürutama.”

“Nojaa, aga kuidas saada rikkaks?” küsis Ann, kes oli samuti marjakorjamise katkestanud ja teisi kuulama jäänud. “Minu ema ütleb ikka, et rikkaks saamiseks tuleb palju tööd teha, aga kui ma siin põllul kuus nädalat töötan, igal tööpäeval viis tundi, teenin lõpuks vaid 225 eurot. See on küll suur raha, aga siiski mitte rikkus.”

“Just, see pole kellegi rikkus. Isegi motoroller maksab neli korda rohkem!” nentis Mart.

“Jah, kuid 225 eurot on siiski parem kui mitte midagi,” vaidles Ann vastu. “Kui oleksime läinud teise aiandisse kapsaid kastma, oleksime küll saanud kaks eurot ühe töötunni eest, aga oleksime iga päev saanud töötada ainult kaks tundi. Nii oleksime kuue nädalaga teeninud ainult 60 eurot! Leidsime niigi linna kõige tulusama töökoha!”

“Mina arvan ka, et teenime päris hästi,” nõustus Piia. “Kui ma siin töö lõpetan, saan ma 225 eurot, ja kui ma taskurahast kogunud 112 eurot juurde panen, saangi endale uue mobiiltelefoni osta!”

“Ei no tore, aga rikkaks me siin töötades ikkagi ei saa,” oli Hindrek teisi kuulates pettunud. “Ma töötan siin kuus nädalat ära, ostan paar uut arvutimängu ja olen jälle sama vaene kui enne!”

“Aga kuidas siis ikkagi rikkaks saadakse?!” nõudis Piia kärsitult.

“Minu isa ütleb ikka, et ega ausa tööga rikkaks ei saadagi, et küllap on rikkad oma varanduse kokku ajamiseks valskust teinud,” ütles Hindrek. “Ja kindlasti on tal ka õigus, sest kust muidu nad nii palju raha said, et osta en-

dale suur maja ja uhke auto.”

“Minu vanaema küll kedagi petnud ei ole!” hüüdis Piia pahaselt. “Tema kogub rikkust toovaid värvilisi kivikesi ja ostab igal kuul ühe loteriipileti, et miljonit võita!”

“Aga kas ta on siis rikkaks saanud?” uuris Ann.



Kas sina juba arvutasid välja, mitu eurot lapsed ühe töötatud tunni eest teenivad? Jah, see on vaid 1 euro ja 50 senti. Oled sa kuulnud mõistet “miinimumpalk” ja seda, mida see tähendab? Miinimumpalk on see tasu, alla mille ei tohi palka maksta. 2018. aastal peab töötajale töötunni eest maksuma brutotasu* vähemalt 2 eurot ja 78 senti.

Töökohta valides on väga oluline silmas pidada kõiki tingimusi: mitu tundi nädalas või päevas töötama peab, kui suur on töötunni tasu ja kui sageli palka makstakse. Samuti pead sa teadma, et tööajal on sul lubatud teha pause, käia söömas või tualetis, lisaks peab tööandja andma sulle töötegemiseks vajalikud abivahendid – kindad, tööriistad jne.

Kuigi sageli ei ole suviseid tööpakkumisi nii palju, et võiks kaua valida. Tasub siiski meeles pidada, et sõlmiksid tööandjaga kirjaliku lepingu ja lepiksid kokku kindlas töötasus, mis ei jää alla seadusega sätestatud miinimumpalgaga. Ometi tehakse juhutööde puhul tööd tihti ka mustalt ehk ilma lepinguta ja riigile makse maksmata – ent kas tead, millised riskid sellega kaasnevad? Kui sul pole korralikku, allkirjastatud lepingut, võib juhtuda, et jääd palgata. Ebaaus tööandja võib jätta sulle maksmata ja sul ei pruugi õnnestuda tõestada, et oled tema heaks töötanud. Muidugi ei hakka vanemad sind ametlikult töötajana registreerima ja sinu pealt näiteks sotsiaalmaksu maksmata, kui sa vaarikamaa kümne euro eest ära rohid, kuid pea siiski meeles, et võõrastega ei tasu lihtsa suusõnalise kokkuleppega nõustuda.

* Brutotöötasu on palk, millest pole kohustuslikke makse veel maha arvatud. Kui brutopalgast on makstud ära makstud, jääb alles netopalk ehk see raha, mille sa teatud töö eest päriselt kätte saad. Näiteks kui su brutopalk on 500 eurot, jääb maksude mahaarvamise järel netopalgaks 421 eurot ja 60 senti. Nii bruto- ja netopalkadest kui ka muust saad täpsemalt lugeda raamatu lõpus olevast sõnaseletusest.

“Siiani veel mitte, aga...” tahtis Piia vastata, ent märkas siis eemalt lähenevat tädi, kes käis aeg-ajalt vaatamas, kuidas maasikakorjajatel töö edeneb.

Lapsed kükitasid kähku maha ja jätkasid kibekiiret noppimist.

“Mul tuli üks mõte! Räägin teile, kui tööpäev läbi saab!” hüüdis Mart so-sinal kaaslastele ja jätkas tööd.



Paar tundi hiljem, kui tööpäev lõppes, oli Mardil plaan valmis. Ta ootas aiandi väravas, kuni sõbrad olid end näole ja kätele kleepunud tolmust puh-taks pesnud, ning teatas neile juba eemalt: “Mulle meenus vahepeal, et mu vanaonu Valter on üsna rikas. Miljonär vist küll mitte, sest ta pole mulle ku-nagi midagi muud kui raamatuid kinkinud, aga tal on oma firma ja tööl ei käi ta juba ammu.”

“Hmm,” jäi Hindrek mõttesse, “siis ta võiks ju meile lihtsalt natuke raha anda. Mis ta üksi oma varandusega ikka peale hakkab...”

“Ei, mina pole nii nõus!” protesteeris Ann. “Pigem tahaksin ma teada saada, kuidas ta oma firma tegi!”

“Jaa, mina samuti!” nõustus ka Piia.

Lõpuks otsustatigi, et Mardi vanaonuga tuleb võimalikult kiiresti jutule saada. Kuna onu Valter elas aga hoopis teises linnas, lepiti kokku, et kohtu-takse õhtul Mardi juures ja püütakse talle videokõne teha.

Kuidas sinule tundub – kas mõistlikum oleks saada rikkalt sugulaselt raha või pigem teada saada, kuidas ta rikkaks sai? Kas sulle on jäänud silma mõni oma sugulane või keegi kuulus inimene, kelle rikkaks saamise lugu sind huvitab? Tihti peale ei oska me ümbritsevaid teadmisi ära kasutada. Näiteks teame küll, et onutütar on käinud mitmes riigis ratsavõistlustel ja võitnud medaleid, kuid ometi ei ole me talt küsinud, kuidas ka ise ratsutama õppida. Täpselt samamoodi on võimalik mõneltki edukalt inimeselt küsida, kuidas temal on õnnestunud rikkaks saada. Tänapäeval võid saata e-kirja kas või maailma ühele rikkaimale inimesele – Richard Bransonile – ja uurida tema eduloo kohta. Kaotada pole seejuures midagi – halvim, mis võib juhtuda, on see, et ta sulle ei vasta, kuid päris sageli saad ikkagi vastuse või vihje selle kohta, kust võiksid oma küsimusele vastuse leida. Alati tuleb julgeda küsida!

2. PEATÜKK

Kohe pärast õhtusööki olid Ann, Piia ja Hindrek ratastele hüpanud ning Mardi juurde kihutanud. Nii istusidki lapsed juba veidi enne kella kaheksat Mardi toas arvuti ees, ehkki onu Valter oli lubanud vestlema tulla alles poole üheksa ajal.

“Äsja oli mul nii palju küsimusi, aga nüüd ei tule enam ühtki meelde...” hädaldas Piia.

“No mis siin nii väga küsida on! Vaja ainult teada saada, kuidas rikkaks saada!” arvas Hindrek.

Aeg muudkui venis ja venis ning vahepeal juba tundus, et seinakell on üldse seisma jäänud – minutiseier liikus edasi sedavõrd vaevaliselt. Ja kuigi õhk oli juba niigi ootusärevust tulvil, muutis kella vali tiksumine lapsed veelgi elevamaks.

Ent viimaks hakkas siiski videokõne nupuke ekraanil vilkuma ja helisema. Mart vastas kiiresti kõnele ja arvutiekraanile ilmus üsna tagasihoidliku välimusega härrasmees.

“See onkel küll rikas ei saa olla,” mõtles Hindrek endamisi, “pole tal ei briljantsõrmuseid ega kuldsete raamidega päikesesprille!”

Tõepoolest – ekraanilt vaatas vastu üsna harilik härrasmees. Ta näis küll eakana, ent sellest hoolimata paistis olevat elurõõmus ja igati hea tervise juures.

“Tere, Mart, kuidas läheb? Ja kes need sul külas on?” hüüdis onu Valter naeratades.

“Tere, hästi läheb! Onu Valter, saa tuttavaks, siin on minu klassikaaslased ja sõbrad: Hindrek, Ann ja Piia. Meil tekkis paar küsimust, millele sina ilmselt vastata oskad.”

“Ohoo, no eks teeme proovi,” naeratas onu Valter kavalalt vuntsi alt.

“Tegelikult me tahaksime teada saada, kuidas... kuidas...” otsis Mart õigeid sõnu.

“Seda, kuidas sa rikkaks said!” hüüdis Hindrek viimaks kärsitult vahele.

Onu Valter puhkes naerma ja vastas alles tüki aja pärast: “Või nii. Ma küsaksin teilt kõigepealt vastu, mis on teie meelest rikkus.”

Lapsed jäid mõttesse ega leidnudki kohe sobivat vastust.

“Rikkus on see, kui sul on suur maja, uhke auto ja sa võid osta kõike, mida

tahad," pakkus lõpuks Hindrek.

"Jah, sageli tõesti arvatakse, et inimene on rikas siis, kui ta elab lossis ja sõidab limusiiniga," vastas onu Valter. "Samas ei maksa unustada, et sageli on need, kes uhkeid autosid ostavad, võlgades ja ainult paistavad rikastena. Palju rohkem on aga selliseid inimesi, kes on küll rikkad, kuid elavad väikeses mugavas majakeses ja sõidavad üsna tavalise autoga."

"Aga milleks olla rikas, kui sul ei ole suurt maja ja ägedaid autosid?! Mina elaksin küll mereäärses villas ja sõidaksin Porschestra!" oli Hindrek segaduses.

"Sul on täiesti õigus," arvas onu Valter. "Kui sul on piisavalt raha ja tarvitad seda mõistlikult, siis võid loomulikult hinnalise sportautoga sõita. See võib rikkuse juurde käia küll. Ent kas teate, mis on minu jaoks rikkus? Kõigepealt vabadus, õigemini rahaline vabadus. See tähendab, et mul on nii palju raha, et ma ei pea päevast päeva tööl käima ega muretsema, kuidas ma toime tulen. Ja kuna ma olen rahateenimise murest vaba, saan tegeleda rohkem oma hobidega – võin alati mõne uue raamatu osta või paar korda aastas mõnusalt reisida. Seejuures ei jää ma aga sugugi vaesemaks. Kuidas nii? Sellest räägime peagi täpsemalt. Aga mis te arvate, mis vahe on rikkal ja vaesel inimesel?"

"Hmm, ühel on raha ja teisel mitte," pakkus Piia kõheldes.

"Seegi on õige," naeris onu Valter. "Minu arvates on kõige tähtsam erinevus see, et rikas inimene teab täpselt, kuhu tema raha kulub. Ta kontrollib raha. Vaene inimene ei pruugigi üldse vähe palka saada, aga kuna ta täpselt ei tea, kuhu tema raha kulub, ei saa ta ka otsustada, millele ta tahab raha kulutada ja millele mitte. Sageli kulutab ta lihtsalt huupi. Palju kordi on juhtunud isegi seda, et vaene inimene on võitnud loteriiga suure hulga raha, ent on peagi veel vaesem kui enne."

"Kuidas nii?" imestas Mart.

"Väga lihtsalt. Kuna ta arvas, et tal on raha nii palju, et võib absoluutselt kõike osta, siis hakkas ta suure hooga kulutama, ostes palju asju ka järelmaksuga. Mõne kuu pärast sai lotoga võidetud raha otsa, aga järelmaksuga ostetud asjade eest tuli edasi maksta. Nii oligi ta peagi väga suurtes võlgades. Loteriivõiduga aga oleks ta võinud rikkaks saada küll, sest rikkus saab kõigepealt alguse ikkagi rahakulutamise hoolikast kontrollimisest ja säästmisoskusest."

Hindrek oli vahepeal mõttesse jäänud ja lausus nüüd: "Minu isa küll ütleb,

et rikkad inimesed on oma raha enamasti ebaausalt saanud, ja kuna vaesed on ausad, siis sellepärast nad ongi vaesed.”

“Sellega ei ole ma nõus,” vastas onu Valter. “Öeldakse ikka, et vaesus pole häbiasi ning raha ei ole kõige tähtsam, sest sõprust ja tervist ei saa osta. See on õige, raha eest tõesti kõike ei saa, aga ega vaesus midagi head ja ilusat ikkagi ei ole. Paraku on rikkad inimesed vaestest tihti õnnelikumad – just seepärast, et neil on oma pere ja hobide jaoks rohkem aega. Mis puutub aga ebaaususesse, siis mina olen näinud valelikke ja ahneid inimesi nii vaeste kui ka rikaste hulgas. Tuleb hoopis meeles pidada, et rikas inimene saab olla ise õnnelik ning ka teiste suhtes hooliv ja tähelepanelik. Mina igatahes arvan, et parem on olla rikas ja õnnelik kui vaene ja pidevalt raha pärast mures. Ent seejuures tuleb jääda heaks ja teistega arvestavaks inimeseks. Nii, aga nagu ma juba ütlesin, siis varanduse kogumine saab alguse ikkagi vanumatust rahakulutamise kontrollimisest ja hoolikast säästmisest.”



Mis on sinu arvates rikkus ja vaesus? Mis sa arvad, kas rikkuse ja vaesuse vahepeal on veel midagi? Kuidas sinu pereringis rahast räägitakse – kas kirutakse, kui vähe seda on, või kõneldakse rahast kui olulisest vahendist, mille abil eesmärke saavutada ja tähtsaid ettevõtmisi toetada?

Kuna sageli võib kohata arvamust, et raha on midagi, millest ei sobi rääkida (Eestis on tihtipeale isegi palgad salastatud), ning rikkus tähendab vaid autode ja villadega uhkeldamist, võibki tekkida tunne, et halb on olla rikas ja halb on olla vaene ning parem on üldse mitte raha peale mõelda. Ent kui rahale mitte mõelda, võib juhtuda, et raha hakkab sind kontrollima, mitte vastupidi. Sellisel juhul võib sul rahaline toimetulek üsna keeruliseks osutuda. Kui sa aga oled teadlik sellest, kui palju raha sa igal kuul saad ja mille peale see kulub, kontrollid sina raha. Nii on sul võimalus otsustada ka selle üle, kas oled oma rahalise olukorraga rahul või soovid seda parandada.

“Mina panen alati peaaegu kogu taskuraha, mis ema mulle annab, kogumiskarpi, aga kuidas see rahakulutamise kontrollimine siis veel käib?” tahtis Ann teada.

“Kui sa enamiku taskurahast säästad ja ka ülejäänud puhul hoolikalt mõtled, millele seda kulutada tasub, siis sa kontrollidki oma raha. Aga kuidas teistega on, kas teie teate, mis teie möödunud kuu taskurahast sai?”

“Hmm, täpselt ei meenugi... Ilmad olid palavad, käisin vahetunni ajal tihti limonaadi või jäätist ostmas...” meenutas Mart.

“No vot,” naeratas onu Valter sõbralikult. “Õnneks on mul teile selle vastu üks hea retsept. Kuna teie ei pea ema-isa kombel arveid või pangalaene maksma, on teil igapäevast rahakulutamist palju lihtsam jälgida! Kohe näitan, kuidas seda teha. Mart, ole kena ja anna kõigile üks paberileht ja pliiats. Nii, nüüd jagage lehekülg kaheks tulpaks. Kõigepealt kirjutage vasakusse tulpa **Säästud** ja selle taha pange kirja, kui palju on teil praeguseks kogutud raha ehk sääste. Seejärel kirjutage **Tulud**, mille taha märkige palk ja taskuraha, mis te nädala jooksul saate. Parempoolsesse tulpa pange kõigepealt kirja **Võlad**, kus saate näidata, kui olete kellelegi võlgu või maksate oma taskurahast mingisugust järelmaksu. Järgmiseks pealkirjaks on **Kulud**, mille alla märkige iga päev kõik kulutused – kui ostate näiteks oma raha eest limonaadi või jäätist, pange see kohe kirja. Nii saate iga nädala lõpus kokku arvutada, kui palju olete nädala jooksul raha saanud, kui palju sellest säästnud ja kui palju kulutanud. Ja kui järk-järgult võlga või järelmaksu maksate, saate välja rehkendada ka selle, kui palju teil veel maksta on jäänud.”

Arvepidamine	
Säästud:	Võlad:
Tulud:	Kulud:

Onu Valter vaikus veidi aega, kuni tema värsked õpilased tabeli joonistamisega valmis said, ja jätkas siis: "Kui te nüüd koju lähete, võtke üks kaustik ja kirjutage see kõik sinna ümber. Hakake neid tulpi iga päev täitma ning iga nädala lõpus kuludest ja tuludest kokkuvõtteid tegema. Järgmise nädala laupäeval, kui uuesti kohtume, vaatame, kuidas teil arvepidamine edenenud on!"

"Järgmisel nädalal?" imestas Mart.

"Just, järgmise nädala laupäeval samal ajal. Usun, et mul on teile kuni sügiseni üht-teist õpetada. Seega kohtumegi igal nädalal ja vaatame, kuidas teie rikkaks saamine edenema hakkab," lausus onu Valter ja naeratas lootusrikkalt.

"Super!" hüüdis Piia ja temaga nõustusid teisedki. Nad poleks osanud ju arvatagi, et endale täiesti kogemata sedavõrd suurepärase õpetaja leiavad.

"Ühe ülesande annan ma teile siiski veel ja ka see on vaja järgmiseks laupäevaks kindlasti ära teha: pange kirja kolmkümmend eesmärki, mida te elu jooksul saavutada tahate. Olgu need siis ükskõik mis – leida uusi sõpru, hüpata langevarjuga või hoopis osta uhke ja kiire sportauto. Eesmärgid aga peavad olema kindlasti sellised, mida on võimalik ellu viia ja mille puhul saab paika panna aja, mille jooksul jooksul peavad need täidetud olema. Siis saame järgmisel korral juba täpsemalt arutada, kuidas endale eesmärke seada ja neid saavutada."

"Mina küll kolmekümnega hakkama ei saa! Mul on palju rohkem asju, mida ma osta tahaksin," arvas Hindrek.

"Kui sul on rohkem, siis pane aga kõik kirja. Mida rohkem, seda parem!"

"Üks küsimus on mul siiski veel," poetas Mart. "Kuidas sina rikkaks said?"

"Hmm," muheles onu Valter, "õigupoolest on see pikk jutt, sest ka rikkaks saamise teekond on küllaltki pikk. Jõuan sellest edaspidi teile lähemalt rääkida. Aga seda võin küll öelda, et ka minu rikkus sai kõigepealt alguse hoolikast säästmisest. Nii, nüüd aga tuletame meelde, mis teil järgmiseks korraks teha on vaja: esiteks korralikult arvepidamisraamatut täita ja teiseks kolmkümmend eesmärki üles kirjutada. Tehke need ära, siis saame nädala pärast jätkata! Nüüd aga pean ma kiirustama, sest tahan veel enne päikese loojumist rattaga paar kiiremat tiiru teha. Ilusat õhtut ja edu!" hüüdis onu Valter ja kadus arvutiekraanilt.



Mis sa arvad, miks on tarvis endale eesmärke seada? Milleks võiksid eesmärgid head olla? Olgu, küsime teisiti: kas sa hüppad praegu kaugemale kui näiteks viis aastat tagasi? Vist hüppad, aga täpselt ei tea. Aga kui sa tead, mis on sinu praegune kaugushüpperekord, saad endale võtta eesmärgi ka tulevikuks – näiteks kui kaugele tahad sa hüpata kolme aasta pärast. Selleks et teada, kuhu sa jõuda tahad, pead algul selgeks tegema, kus oled praegu. Ent kui oled viimaks eesmärgi paika pannud, tuleb hakata harjutama, et kolme aasta pärast tõesti ka soovitud kaugusele hüpata.

Eesmärkide seadmisel tuleb mõelda kahtlemata sellelegi, miks nende saavutamine sulle oluline on. Kui tahad tulevikus saada näiteks arstiks, siis on loomulik, et eesmärgi saavutamiseks on vaja juba varakult väga hästi õppida, et ülikooli arstiteaduskonda pääseda. Sageli aga tahavad inimesed midagi, mille olemusest neil õieti aimugi pole. Näiteks tahetakse saada rikkaks, kuid ei teata, mida see rikkus täpselt tähendab. Kas selleks piisab kallist autost või 3000-eurosest kuupalgast? Just seepärast ongi vaja selgeks mõelda, mida sa täpselt soovid, ja võtta siis eesmärgiks selle soovi täitmine.

Ent miks tuleks endale seatud eesmärgid just nimelt kirja panna? Jah, kolmekümne eesmärgi väljamõtlemine ja kirjapanemine on küllaltki raske ülesanne, aga kui sa need üles kirjutad, mõtled sa need enda jaoks läbi ning pealegi on nad sul üleskirjutatuna kogu aeg silma ees. Nii ei unusta sa ära ei oma eesmärke ega nende saavutamise nimel tegutsemist.

Kirjuta oma eesmärgid raamatu lõpus olevasse tabelisse ja otsusta, mis ajaks peavad need täidetud olema!



- Rahaline vabadus tähendab seda, et inimesel on nii palju raha, et ta ei pea igapäevaseks toimetulekuks tingimata iga päev töötama. Tal on nii palju raha, et sellest piisab mõistliku kasutamise korral elu lõpuni.
- Rikas saab olla vaid see inimene, kes kontrollib oma kulutusi hoolikalt – mõtleb hoolega, mille peale tasub kulutada ja mille peale mitte, ning teab seepärast täpselt, kuhu tema raha kulub.
- Rikkus saab alguse rahakulutamise hoolikast kontrollimisest ja kindlameelsest säästmisest.
- Rikkus pole häbiasi – parem on olla rikas ja terve kui näiteks vaene ja haige. Rikkal inimesel on rohkem aega tegeleda nende asjadega, mis teda ja teisi õnnelikuks teevad.

3. PEATÜKK

Paar päeva hiljem istus Ann õhtul oma kirjutuslaua taga ja püüdis kirja panna eesmäärke, mida ta elu jooksul saavutada tahaks. Esimesed neist tulid lihtsalt: õppida ülikoolis hambaarstiks, saada oma kodu, külastada maailma eri paiku... Aga pärast kahekümnendat eesmärki hakkasid mõtted justkui otsa saama. Ann vaatas oma kitsukeses, ent mugavas toakeses ringi ja nuputas, mida tal veel tarvis oleks või mida teha sooviks, kuid esialgu ei turgatanud midagi pähe.

“Kas said ilusti kõhu täis?” küsis ootamatult uksele ilmunud ema.

“Jah, aitäh, oli väga maitsev,” vastas Ann naeratades.

Kui sa enne magamaminekut veel midagi tahad, siis meil on puuvilju ja külmkapis jogurtit,” ütles ema ja silitas Anni pead.

Ann elas emaga kahekesi – isa suri juba siis, kui Ann oli veel väga väike. Kuna aga isa ja ema olid korteri pangalaenuga ostnud, pidi ema nüüd töötama kahel kohal, et laenu tagasi maksta, arveid tasuda ning üldse ots otsaga kokku tulla.

Pärast onu Valteriga tutvumist oli Ann koju tulnud ja kõik õhinal ka emale

